

УДК: 631.52: 635.25: 631.521: 001.4: 631.559

Борисенко Л.Д., кандидат с.-г. наук

Катаєва Т.Є., кандидат с.-г. наук

Кононова Н.Г.

Донецька дослідна станція ІОБ НААН

РАННЬОСТИГЛА ЦИБУЛЯ ГОРОДНЯ СОРТ СИМФОНІЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СПОЖИВАЧА

Останнім часом вирощування цибулі городньої набуло широкого попиту в комерційних цілях. В степових районах України знаходяться найбільші площі продовольчих посівів, бо вона відноситься до культур першої необхідності і використовується у свіжому вигляді продовж всього року. Але наприкінці червня і на початку липня виникає розрив в постачанні цієї цінної овочевої рослини. Таким чином, ранньостиглі сорти цибулі городньої дозволяють отримати продукцію коли існує гострий її дефіцит. Причому витрати на вирощування цибулі-ріпки різних груп стиглості аналогічні, а ціна на ранню продукцію значно вища.

Особливості клімату кожної зони обумовлюють проведення селекції і створення нових сортів цибулі городньої. У зв'язку з тим, що в Степу України складається тенденція до скорочення часового проміжку між останнім весняним та першим осіннім заморозками, а влітку температура повітря сягає до 40°C (70°C на ґрунті), також зберігається загроза масового поширення хвороб, зокрема пероноспорозу цибулі, пріоритетним напрямком нашої селекційної роботи є створення ранньостиглих сортів адаптованих до умов вирощування, які формують врожай раніше епіфітотії.

Метою дослідної роботи було, в доповнення асортименту, створити новий ранньостиглий сорт цибулі городньої. Для виконання наукового завдання вивчено явище скоростиглості, як комплексу фізіологічних процесів і морфо-анатомічних особливостей та їх успадкування зі стабільним проявом ознаки.

Створення сорту цибулі городньої проводили у творчій співпраці з лабораторією селекції дворічних рослин ІОБ НААН

методом синтетичної селекції з залученням до покрової статевої гібридизації екологічно віддалених зразків, а також гібридів власної селекції відповідно до моделі сорту. Протягом всього селекційного процесу вели прямий індивідуальний та родинний добір ранньостиглих і посухостійких генотипів. За добрим визріванням цибулин відзначена місцева форма, цей зразок ідентифіковано як лінію 82 і розпочато сортовипробування. Нова лінія перебувала у розсаднику конкурсного випробування в 2008-2010 роках і була подана в заявці як сорт Симфонія.

За роки випробування встановлено перевищення загальної та товарної врожайності на 20% і 11% відповідно. Відмічено, що за лежкістю і біохімічними показниками сорт Симфонія також має перевагу, а економічний ефект від його впровадження становить 7,4 тис.грн./га в порівнянні з стандартним сортом Славний.

Новий ранньостиглий, напівгострий сорт цибулі городньої Симфонія має вегетаційний період від повних сходів до вилягання пера 85-87 діб. Загальна врожайність його становить 35-40 т/га, визріває на 97-98% і має лежкість 95%. Цибулина одногнізда, малозачаткова, округлої форми, щільна, злегка загострена до денця, масою 60-90 г. Забарвлення покривних лусок жовто-коричневе, соковитих – біле. Сорт слабо сприйнятливий проти пероноспорозу.

